

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 161. Quid addendum sit circa fidelitatem & sinceritatem in confessione observandam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42624

ipsa autem non sunt electio vanæ gloriæ, nec pro fine suo intrinseco habent vanam gloriam sed justificationem, & per accidens ac planè extrinsecum ipsis est, quòd ad alium finem referantur ab actu imperante malo.

1174

Obji. 5. Est mortalis irreverentia intendere Sacramentum ex fine quamvis venialiter tantum malo. *R. n. ass.* est enim improbable, inquit *Arr. num. 45.* hoc ipso peccari mortaliter, quòd aliqua actio sacra ordinetur ad finem malum, quamvis enim in hoc sit aliqua inordinatio, si tamen hic finis sit tantum venialiter malus, non potest refundi malitia nisi venialis, quia finis non potest, per se loquendo, dare electioni majorem malitiam, quàm in se habeat, hinc etiam communicare ex vana gloria non potest esse nisi veniale.

Haecenus dicta possunt videri fusissimè deducta apud *Lugo d. 15. s. 9. & 10.*

1175

Q. 161. Quid addendum sit circa fidelitatem & sinceritatem in Confessione observandam. R. seqq.
 §. 1. Mentiri in Confessione est non tantum contra veracitatem, sed etiam contra religionem adeoque sacrilegium, quia est irreverentia contra Sacramentum vel ejus authorem, quæ potest esse gravis vel levis, uti habet communis cum *Suar. d. 22. s. 10. n. 3. & Illf. n. 61.* E contra mentiri in Confessionali quidem sed ante Confessionem vel post absolutionem non ideo est sacrilegium, quia hoc mendacium non afficit Sacramentum, *Gob. tr. 6. n. 545. Illf. n. 60.*

1176

§. 2. Qui mentitur circa materiam necessariam Confessionis, vel negando mortale, quod fecit, vel affirmando mortale, quod non fecit, peccat mortaliter, quia sic mentiens vel non con-

confitetur integrè, vel saltem decipit Judicem
 in re gravi spectante ad substantiam iudicii,
 consequenter tollit à Sacramento veram ratio-
 nem iudicii, ergo committit irreverentiam gra-
 vem, *Suar. n. 11. Gormaz p. 2. num. 150. quod*
Lugo d. 16. n. 100. meritò dicit esse certum, si
neget mortale, quod fecit. Et idem certum esse
dicunt Averfa s. 10. q. 5. & Tamb. De conf. l. 2. c.
10. n. 39. si affirmet mortale, quod non fecit. Si
autem mortale, quod non fecit, dicat se quidem
fecisse, sed antehac esse confessum, quamvis
Lugo d. 14. n. 125. Dicast. d. 8. n. 57. Averfa supra
 adhuc dicant fore mortale, quia mendacium
 grave cumulat novo mendacio, tamen proba-
 biliter contradicunt *Tann. & Bosco s. 7. nu. 164.*
 quibus favet *Arr. d. 31. num. 62.* hoc ipso enim,
 quòd addat se antehac confessum, jam non vult
 super illud cadere substantiale iudicium Con-
 fessarii, sed vult iudicari de illo tanquam de
 materia libera, in quo iudicio, quamvis erret
 Confessarius, errat circa materiam non necessa-
 riam Confessionis, & de qua non opus est hic &
 nunc ipsum iudicare; si autem fingat mortale
 & nihil addat, sed illud quasi primò confitea-
 tur, decipit Judicem in materia, quam ex modo
 confitendi significat esse necessariam.

§. 3. Qui mentitur circa materiam non ne- 1177
 cessariam Confessionis, vel negando veniale,
 quod fecit, vel affirmando veniale, quod non
 fecit, vel mentiendo circa peccata etiam mor-
 talia aliàs ritè confessa, aut quæ hic & nunc non
 tenetur confiteri, peccat tantùm venialiter,
 dummodo absolutioni subjiciat aliam mate-
 riam sufficientem, de qua habeat sincerum do-
 lorem & propositum, *Suar. Vasq. Arr. n. 55. Lugo*

d. 16. n. 99. *Castrop.* tr. 23. p. 10. n. 4. *Dicast.* n. 51. *Gormaz* supra, *Illj.* n. 61. *Stoz* l. 1. p. 3. n. 34. quod *Tamb.* nu. 43. dicit esse certum, est autem contra *S. Bonavent. Caj. Palud. Ledesin. Arm.* & alios, qui putant fingere veniale in Confessione semper esse mortale, sed ratio nostra est, quia licet sit aliqua irreverentia, tamen non probatur esse gravis, cum non tollat rationem veri iudicii respectu substantialium, & Confessarium decipiat tantum in materia libera, sine qua potest esse valor Sacramenti. Hinc sequitur contra *Dicast.* n. 61., si quis confiteatur mortale antehac ritè confessum, quamvis de hoc non doleat, dummodo doleat de aliis, quæ confitetur, non peccaturum mortaliter. Idem certum esse dicit *Tamb.* n. 44. si neget mortale ritè confessum, nec faciens ad præsentem Confessionem. *Dixi*, dummodo absolutioni subjiciat aliam materiam sufficientem, nam si nihil confiteretur præter veniale fictum, peccaret mortaliter, non ratione mendacii, sed quia faceret absolutionem esse irritam, utpote carentem debitâ materiâ, uti notant omnes communissimè cum *Gob.* n. 541. *Stoz.* n. 34. *Dian.* p. 3. t. 4. R. 96. contra *Phil. Fabrum.*

1178 §. 4. Mortale est confiteri mortale dubium tanquam certum, vel certum tanquam dubium: item confiteri determinatum numerum mortalium pro dubio, aut dubium pro determinato, aut majorem quàm re ipsa putes esse, quia corrumpis iudicium in re gravi, quamvis aliquando excuset bona fides & ignorantia, secundum dicta n. 922.

1179 §. 5. Si confitearis mortale, & dicas te illud antehac confessum esse, cum tamen non sis con-

confessus, aut te non esse confessum, cum tamen sis confessus, *Dicast. d. 9. nu. 147.* dicit te peccare tantum venialiter, quia explicas totam malitiam peccati, quod autem sis vel non sis confessus, non tenet se ex parte peccati, sed tantum ex parte tua, nec immutat peccatum in se. E contra *Tamb. c. 1. n. 6. Bosco à n. 183.* dicunt esse mortale, quia licet hoc non immutet peccatum physicè, tamen immutat moraliter, & directè pervertitur iudicium Confessarii circa materiam notabilem confessionis, quod enim erat materia necessaria, dicis esse liberam, & quod erat libera, dicis esse necessariam, ergo est aliquid moraliter se tenens ex parte peccati explicandi, ergo sicuti peccat mortaliter secundum omnes cum *Castrop. supra*, qui confitens mortale dicit esse veniale, aut confitens veniale dicit esse mortale, ita & hic. Et quidem si dicas te confessum esse, quando confessus non es, meritò cum *Castrop.* tenet *Ills. n. 119.* ac videntur certò evincere illa, quæ fusè adfert *Moya d. 1. q. 3. §. 2.* ideoque *Leander* apud eundem *n. 17.* dicit hoc esse certissimum. Si autem mortale aliàs confessum dicas non esse confessum, probabiliter videtur loqui *Dicast.* secundum dicta *n. 1177.*

§. 6. Si confitearis peccatum antehac confessum, non est opus hoc exprimere, dummodo non neges te esse confessum, *Suar. Sanch. Côn. alique communissimè cum Moya n. 18.* contra *Turr. & alios.* Ratio est, quia confiteris totam malitiam, quæ est ex parte objecti, prout semper manet materia confessionis. *Nec obstat*, quod peccatum remissum plùs differat à non remisso quam veniale à mortali, sit autem obli-

gatio exprimendi, an sit veniale an mortale, nam si argumentum valet, ergo etiam in prima confessione exprimere debes, si fueris de illo contritus, tum enim etiam esset remissum, hoc autem nemo dicit: Itaque esse veniale vel mortale, est substantia peccati ex parte objecti, hinc debet exprimi, esse autem confessum vel non confessum est circumstantia ex parte penitentis, de qua non necessariò judicare debet Confessarius.

1181 §. 7. Si confitearis mortale antehac non confessum, te teneri hoc exprimere docent *Th. Hurt. Bonaspei, Castrop. n. 8.* & accerrimè *Moya §. 2.* item *Turr.* vocans oppositum perniciosum & improbabile, tum quia hoc plurimum facit ad formandum iudicium de statu penitentis & ad imponendam penitentiam, tum quia aliàs confessio non erit verecunda, quæ tamen duo *Trid. sess. 14. De pœn. c. 5.* requirit ad hoc Sacramentum. Oppositum tenent *Bonac. Homob. Ver-ric. Dian. Lugo, Dicast. Amic. Tamb. n. 1. Arr. n. 19. Bosco à n. 173. Aversa s. 2. §. Rursus, Gob. tr. 7. n. 585. Ills. nu. 118.* dicentes posse confiteri præscindendo ab hoc, quamvis prævideat Confessarium putaturum esse antehac confessum, dummodo ex vi confessionis non inducat in illum errorem, sed tantum permittat: Et *Lugo* dicit *Turr.* sine fundamento excessisse in illa censura, *Arr.* dicit gravissimè errasse: Addunt *Suar. Côn. Sanch. Dicast. n. 294.* eum, qui confiteatur peccatum, de quo dubitat, an antehac sit confessus, non teneri dicere se dubitare, an sit confessus, uti nec quòd commiserit ante vel post ultimam confessionem: Ratio horum omnium est, quia quòd fuerit confessus vel non, quòd

quòd commiserit ante vel post ultimam Confessionem, non immutat malitiam peccati, quam totam explicat, nec opus est Confessarium de istis positivè judicare, sed absolvere debet peccatum, ac si nunquam fuisset confessus, & quamvis recenter esset commissum, id enim censetur velle pœnitens, hoc ipso, quòd non dicat se antehac esse confessum, verecundiam autem debitam & sufficientem habet hoc ipso, quòd dicat se tale peccatum commisisse. *Nec obstat*, quòd pœniteus teneretur ista fateri, si Confessarius interrogaret, *nam teneri negat Dicast. n. 147. & idem insinuat Arr. n. 21.* hoc tamen concessio, non sequitur pœnitentem teneri suâ sponte hoc dicere, sicuti secundùm dicta à n. 968. non teneor ex me dicere, an habeam consuetudinem peccati, quod confiteor, quamvis teneor fateri, si interroger: hinc

§. 8. *Aversa §. Similiter. Dian. p. 11. t. 6. R. 1182*
 22. *Dicast. n. 149. Tamb. n. 2. Illf. supra* alique Authores secundæ sententiæ inferunt contra *Martinon* & Authores reliquos primæ sententiæ, illum non peccare, qui dicit se velle confiteri generaliter, & peccatis confessis miscet nova nunquam confessa, tacendo nunquam esse confessa, nam per illa verba, *volo confiteri generaliter*, non dicit se velle confiteri sola peccata antehac confessa, sed illa, quæ fecit in vita, sive sint nova, sive antiqua; & hanc sententiam vocat meritò longè communiorem *Lohn. De conf. p. 2. c. 12. §. 2. q. 10.* dicitque securè practicari. In utroque tamen casu excipiunt omnes, 1. Si inter nunquam confessa esset reservatum, à quo absolvere non posset hic Confessarius. 2. Si species peccati nunquam confessi aliter

ter non intelligeretur, v. g. quia recenter emi-
 fit votum castitatis, & peccatum contra castita-
 tem intelligeretur, quasi factum ante votum. 3.
 Si Confessarius alioqui sine alia justa causa esset
 impositurus pœnitentiam longè minorem &
 improportionatam, quia malè supponeret om-
 nia antehac expiata esse, tum enim per acci-
 dens esset obligatio distinguendi non confessa
 à confessis, aut saltem petendi majorem pœni-
 tentiam, hinc ordinariè semper expedit distin-
 guere non confessa à confessis, etiam ideo, quia
 circa nunquam confessa communiter diligen-
 tiùs interrogare debent Confessarii, ut bene
 explicetur species & numerus, quod ordinariè
 supponitur factum esse circa confessa.

1183 §. 9. Si quis dixisset se velle confiteri gene-
 raliter de tota vita, & sponte omitteret aliqua
 mortalia antehac rite confessa, certum est, in-
 quit *Arr.* n. 23. non ideo peccaturum mortali-
 ter, quia si mentitur, hoc non fit in materia ne-
 cessaria confessionis: Si autem tantùm dixisset
 se velle confiteri de tota vita, non ideo nequi-
 dem sub veniali teneretur confiteri omnia,
 tantùm enim significavit, se velle aliqua ex sin-
 gulis partibus vitæ. Quòd si initio voluisset &
 dixisset se velle generaliter confiteri omnia de
 tota vita, postea autem ex rationabili causa su-
 perveniente omitteret aliqua, etiam non pec-
 caret nequidem venialiter, quia tantùm muta-
 ret priorem voluntatem, quam non tenebatur
 retinere, nec tenetur illius mutationem mani-
 festare Confessario, *Diana* p. 3. t. 4. R. 86. Si ta-
 men initio hoc dicens habuisset voluntatem re-
 ticendi aliqua mortalia, communior sententia
 est cum *Lugo* n. 56. fore mendacium, sed ve-
 niale

niale tantum, quamvis *Tamb. n. 7. Stoz supra, Dicast. n. 163.* adhuc excusent ab omni peccato, quia sensus illorum verborum videtur esse accommodus, scilicet quod vellet confiteri omnia, prout ipsi videretur, vel prout placeret, & ita videntur verba illa intelligere Confessarii, sicuti enim non ideo tenetur confiteri omnia etiam venialia, ita nec mortalia.

§. 10. Dicere unum individuum physicum 1184 peccati pro alio non invalidat confessionem, uti rectè cum aliis *Moya q. 2.*, dummodo sit eadem malitia moralis in utroque: hinc dicere se occidisse anno præterito, cum sciat se occidisse hoc anno, est tantum veniale mendacium, *Arr. n. 22. Bosco à n. 186.* Quod verum est, etiam in sententia identificante actionem cum sua duratione, quidquid contradicat *Dicast. à n. 150.*, quia quamvis duo illa homicidia in esse physico distinguantur, tamen sunt moraliter idem, nec notabiliter ideo immutari debet iudicium Confessarii, quod fertur, non secundum species entis seu naturæ, sed secundum speciem moris, inquit rectè *Suar. d. 22. s. 2. n. 3.* totam autem moralitatem expressit, quæ erat occidisse, occidisse autem hoc vel præterito anno non erat materia necessaria confessionis. Idem est, si dicat se occidisse Petrum, cum sciat se occidisse Paulum, inquit *Moya & Bosco supra contra Lugo, Tamb. & Leandrum*, quia solum homicidium erat materia necessaria, quod autem esset Petri aut Pauli, non erat necessarium exprimere. Idem est, si dixerit se occidisse gladio, cum sciat se occidisse cultro, hoc enim non diversificat peccatum in esse moris, *Côn. d. 7. dub. 2.* Hinc qui dixit se peccasse

câsse cum Caja, licet postea recordetur fuisse Titiam, non ideo tenetur quidquam reperere, uti omnes fatentur. Excipe semper, nisi ratione diversitatis physicæ accederet alia species vel malitia moralis, v.g. si Paulus occisus fuisset Sacerdos, non autem Petrus, si Titia corrupta fuisset cognata, non autem Caja, & ita de similibus.

1185 §. 11. Si quis in Confessione mentiatur in re gravi non pertinente ad Confessionem, v. g. si in re falsa graviter detrahat proximo, aliqui putant non addi speciem sacrilegii, cum non sit in re spectante ad Confessionem, sed certum est ideo esse sacrilegium, quia per actuale mortale absolutio redditur irrita.

1186 §. 12. *Victoria* putavit illum, qui prius alteri confitetur mortalia, & postea suo ordinario Confessario sola venialia, invalidè confiteri, & eò etiam inclinât *Sylv.*, quia talis videtur in re gravi committere hypocrisin & reale mendacium, dum sic confitendo æquivalenter dicit se ab ultima Confessione illi factâ commisisse sola venialia: sed *Suar. Côn. Laym. Henriq. Raynaud. Lugo* n. 57. *Castrop.* n. 10. *Dicast.* n. 164. *Dian. R.* 133. *Burgh.* cent. 2. casu 79. *Gormaz.* n. 151. & reliqui omnes, teste *Arr.* n. 23. meliùs dicunt, per se loquendo, id esse licitum, utitur enim jure suo, & quòd Confessarius decipiatur, hoc permittit: Imò licet à suo Confessario interrogatus diceret se ab ultima Confessione ipsi facta non commisisse mortale, *Rayn.* putat nullum fore peccatum, si subintelligat, *ut tibi sateri tenear.* *Bosco* n. 171. putat saltem fore veniale tantum, cum sit circa materiam non necessariam hujus Confessionis: rectè tamen addit me-

lius

tius esse sincerè totam Conscientiam ordinario
 Confessario aperire: hinc *Lugo* d. 15. nu. 184.
 dicit regulariter esse vituperabile ita dimidiatè
 confiteri uni & alteri: *Castrop.* dicit timendum,
 ne incognitos Confessarios quærendo salutem
 animæ amittat: putatque cum *Dicast.* d. 8. n.
 89. in eo intervenire aliquid vanitatis vel simi-
 lis affectûs: & communiter signum est animi
 non satis dispositi ad emendationem, pro qua
 medium optimum est adire & sequi unum
 Confessarium. *Dixi*, per se loquendo, nam si
 pœnitens ideo faceret, quia esset in proxima
 occasione peccandi ordinario Confessario no-
 tâ, quam nollit vel difficillimè vellent deserere;
 aut quia aliunde timeret sibi ab illo negandam
 absolutionem; aut si prævideret sibi defuturum
 consilium necessarium ad cavendos relapsus,
 invalidè confiteretur, quia non esset paratus
 præstare id, ad quod justè obligandus esset.
 Quòd si suo ordinario priùs confiteretur sola
 venialia, & postea alteri mortalia, patet pri-
 mam Confessionem fore sacrilegam defectu in-
 tegrîtatis. Et occasione hujus casûs monent re-
 cte Authores, Confessarios non debere ita ar-
 ctare pœnitentes, ut sibi solis confiteantur, de
 quo plura dicam n. 1772.

§. 13. Si quis nolens confiteri, ingrediatur 1187
 Confessionale, simulando formaliter, id est,
 intendendo, ut videntes judicent illum velle
 confiteri, est reale mendacium & peccatum ve-
 niale, secundùm dicta l. 6. p. 1. n. 151. Si au-
 tem faciat volens loqui Confessario, quamvis
 prævideat alios putaturos, quòd confiteri ve-
 lit, nullo modo peccat, quia est simulatio ma-
 terialis tantùm circa rem indifferenter se ha-
 ben-

bentem ad Sacramentum, ideoque potest erro-
rem illum in circumstantibus permittere, uti
cum *Carden.* & aliis dixi ibidem. n. 158.

1188 Q. 162. Quid addendum sit circa conditionem il-
lam, ut Confessio sit secreta. *R. seqq. §. 1. Conc. La-*
teranense cap. Omnis utriusque Sexus. De pœn. &
remiss. sic habet, Omnis & c. sua solus peccata sal-
tem semel in anno fideliter confiteatur. Trid. autem
fess. 14. De pœn. c. 5. ait, Caterùm quoad modum
confitendi secretò apud solum Sacerdotem, etsi Chri-
stus non vetuerit, quin aliquis in vindictam suorum
scelerum & suâ humiliatiõem, cum ob aliorum ex-
emplum, tum ob Ecclesiæ offensæ adificationem deli-
ctâ sua publicè confiteri possit, non est tamen hoc di-
vino præcepto mandatum, nec satis consultè humanâ
aliquâ lege præciperetur, ut delicta, præsertim secre-
ta, publicâ essent confessione aperienda, unde cum à
sanctissimis & antiquissimis Patribus magno una-
nimiq; consensu secreta confessio sacramentalis, quâ
ab initio Ecclesiæ sancta usa est & modò etiam utitur,
fuerit semper commendata & c. Et can. 6. sic definit,
Si quis & c. dixerit modum secretè confitendi soli Sa-
cerdoti, quem Ecclesiæ Catholica semper observavit
& observat, inventum esse humanum, anathema sit.

1189 §. 2. Ex relatis locis pater, imprimis contra
Hæreticos, Confessionem ordinariè debere esse
secretam, pro quo etiam sanctos Patres ad-
ducit *Suarez. d. 21. s. 2. n. 2.* Deinde contra *Ga-*
brielem & alios apud *Escob. l. 15. n. 306.* non esse
de necessitate Sacramenti, ut Confessio sit se-
creta, sed posse esse publicam: in quo non con-
tradiceret *Scotum* conatur suadere *Bosco s. 7. à n.*
8. Præterea contra *Henriq. & Gran.* apud *Escob.*
n. 209. non esse præceptum divinum, ut Con-
fessio sit secreta, hoc enim satis apertè docet
Trid.